

DOLENJSKI LIST

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJU.

LASTNIK IN IZDAJATELJ: Okrajni odbor SZDL Novo mesto — Izhaja vsak četrtek — Posamezna številka 10 din — LETNA NAROČNINA 480 din, polletna 240 din, četrletna 120 din; plačljiva je vnaprej. Za inozemstvo 900 din oziroma 3 amer. dolarje — TEKOČI RACUN pri Mestni hranilnici — Komunalni banki v Novem mestu Štev. 606-70/3-24

Stev. 50 (456)

LETNO IX

NOVO MESTO, 18. decembra 1958

STUDIJSKA KNJIŽNICA
MIRANA JARCA
NOVO MESTO

O MESTO

uredniški odbor — Odgovorni urednik Tone Gošnik — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 30 — Poštni predel Novo mesto 33 — TELEFON uredništva in uprave št. 127 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vracamo — TISKA Časopisno podjetje —Slovenski poročevalci v Ljubljani

Moč je v enotnosti ljudstva s svojo Armado

Ob sedemnajstti obletnici ustanovitve Jugoslovanske ljudske armade smo naprošili komandanata novomeške garnizije JLA, tovariša polkovnika Simo Livada, da je za braće Dolenjskega lista napisal ob prazniku JLA — skupnem slavlju ljudstva in njegove narodne vojske — tale uvodnik:

Sedemnajst let bo minilo 22. decembra od dneva, ko je bila po zasnovi in odredbi tovariša Tita v majnem mestu Rudo na reki Lim formirana Prva proletarska brigada. To je eden izmed mnogih zgodovinskih izredno pomembnih datumov naše revolucije. O pomenu tega datumu priča že dejstvo, da je sprejet za praznik naše Jugoslovanske ljudske armade. Do tega dneva pred 17 leti je imela naša revolucija za seboj komaj pet mesecov oborožene vstaje. To pomeni, da so naše narode in njihovo mlado Armočko žakala še tri in pol leta najbolj surove vojne, vojne, v kateri so pripadniki naše Armade bili postavljeni izven mednarodnih vojaških zakonov. Niti ena sodobna armada sveta nima takih zgodovin svojega razvoja kakor JLA. Ta Armada je moralna na poti svoje rasti od Ruda do Trsta obvladati sedem velikih in nekaj desetih tako imenovanih lokalnih ofenziv. Moralna je preživeti Kozaro, Neretvo, Sutleško in Zelengoro, Drvar, Srem in se pojavit kot zmagovalce v Trstu. To svojo pot razvoja in zmag je Armada zazila s krovjo in posula s kostimi 400.000 svetih mrtvih pripadnikov. To je bila pot Armade, ki je bila rojena v revoluciji in kateri je revolucija dajala načelo.

Revolucija je pogumna, in daje pogumne naloge. Vodstvo naše revolucije je imelo popolno zaupanje v svojo mlado Armočko v vseh razdobljih njenega razvoja, prav tako pa ji je tudi posvečalo izjemno veliko pozornost. Narodi Jugoslavije in njihova revolucija so vrstili v svojo revolucionarno Armado vse svoje nadražje, kar so imeli, svoje šlove in hčere — svojo mladino. To je bila res v najglobljem pomenu besede. Ljudska armada in tako je ostala in bo ostala, dokler bo obstajala. Zato je njihova Armada pod vodstvom svojega legendarnega vrhovnega

komandanta Tita izpolnila dosledno in do kraja vse naloge, katere ji je naložila revolucija.

Narodi Jugoslavije so po svoji Komunistični partiji že pred Rudom pokazali, da se more in mora boriti za svojo svobodo. Rudo in vse po njem, do Trsta, je to izpričalo vsemu svetu. Končni rezultat vseh teh velikih naporov in žrtv je bil ovenčan tudi z veliko zmago, s popolno svobodo in z našo FLRJ. V zgradbo naše Republike je vzdiano 1 milijon 700 tisoč žrtv njenih državljanov. Četrta in tega so pripadniki Armade. Te velike žrtve smo prenesli ponosno in z dvignjenim čelom, čeprav smo jih največkrat prenašali v pogojih, ki presegajo človeške možnosti. Ves napredni svet nas je občudoval. Saj delo, ki smo ga izvrševali in do kraja izvršili tudi zaslubi občudovanje. Krone vsega tega je naša enakopravna socialistična skupnost.

Z nam je trinajst let mirnodobnega razvoja. V tem razdoblju je vodstvo naše revolucije po svojem predsedniku Republike in vrhovnem komandantu JLA naložilo Armadi ponovno izredno velike, zapletene in težke naloge. Zato je to razdoblje izpolnjeno zares z velikimi napori vseh pripadnikov Armade. Vse te velikanske naloge so bile uspešno izvršene in ovenčane z izredno velikimi rezultati.

Končano je bilo redno vojaško šolanje vseh vojaških starešin. Veliko število njih je končalo dve, tri in več šol. Vsako leto se Armada pomlaja z mladimi podoficirji in oficirji. Ceprav v težkih in relativno revnih pogojih, je naš narod iz leta in leto odvajjal znatna sredstva nacionalnega dohodka za vzdrževanje in oboroževanje svoje Armade, zlasti pa za dvig vojne industrije. Hitri tempo razvoja vojne industrije nam je ustvaril možnosti, da moremo našo Armado oskrbovali z osnovnim oboroževanjem domače proizvodnje. Mimo tega vojna industrija iz leta v leto čedalje več prelizza za potrebe naših državljanov. Napori so bili veliki, teda prav tako so veliki tudi rezultati. Danes je naša Armada opremljena s sodobno opremo in orožjem. Njen zastav suvereno vladá s sodobno opremo in oborožitvijo. (Nadaljevanje na tretji strani)

Vrhovni komandant JLA maršal Josip Broz-Tito opazuje manevre naše vojske na Kočevskem; predstavnik garnizije JLA Novo mesto pojasnjuje Vrhovnemu komandantu položaj svojih enot

DESET LET

V Novem mestu je govoril tov. Regent

Lepo število odraslih, po Uglednega gosta je v imenu njih Deklaracije in njih uresničevanju v naši socialistični Jugoslaviji, so poslušalci na gradili z iskrenim aplavzom. Ceprav brez običajnih slavnostnih pridodatkov je bil ta večer lepa in dostojna proslava pomenne obletnice Deklaracije o človekovih pravicah.

Priznanje mladini

Kandidati so stari od 16 do 25 let.

Tudi ostali mladinski aktivni na predlagajo svoje najboljše člane v Zvezu komunistov.

Odbor za proslavo 40-letnice SKOJ

Predsedstvo Centralnega komiteja LMS je pred kratkim izvolilo 36-članski odbor za proslavo 40. obletnice ustanovitve SKOJ. Predsednik odbora je član zveznečke življenja sveta Slavko Komar. — Imenovan je tudi že republiški odbor za proslavo obletnice.

Krvodajalci!

Zbori mladih zadružnikov

Preteklo sredo je bilo v Novem mestu važno posvetovanje predstavnikov občinskih komitejev LMS, ZKS in zastopnikov aktivov mladih zadružnikov, ki so po analizi zadnjih volitev v zadružne svete govorili predvsem o letnih občnih zborih aktivov mladih zadružnikov. V okraju imamo zdaj takih aktivov še vse premalo in bodo marsikje

zato imel šele ustanovne najrazličnejših težavah, ki jih imajo mladi ljudje na vasi, ko hočejo uresničiti svoje načrte. V razpravi je sodeloval tudi tov. Stane Kranjc, org. sekretar CK LMS, in govoril predvsem o iskanju praktičnih oblik pri reformi šolstva.

Mladinski aktiv Tovarne zdravil »Krka« v Novem mestu je 5. decembra predlagal 13 svojih članov (12 mladih in enega mladinc) za sprejem v Zvezo komunistov. To so tisti mladinci, ki so najbolj delavni v mladinskem aktivu in najbolj vestni na svojem delovnem mestu.

VРЕМЕ

za čas od 18. do 28. decembra

Ze v teku tekočega tedna se pričakuje prehod dežja v snež in nadaljnjen poteku se pravzaprav v sosednjem suhu in, mrzlo, zimsko vreme.

V. M.

V Irči vasi pa gre!

Zupisek pred občnimi zbori in volitvami osnovnih organizacij SZDL

Ta in prihodnji mesec bomo volili v starem delu okraja nova vodstva SZDL. Marsikdo od predlaganih se bo otepal, češ kaj me boste volili, ko pa nisem za to. Spet bo slišati parole, saj se ne izplača, saj SZDL ne dela veliko. Morda je v tem marsikdo delček resnica oz. je tako.

V Novem mestu namreč večina terenskih organizacij spi. Kakor medved v svojem briogu pozim. Zal s to razliko, da medved prespi le zimo, nekatere terenske organizacije pa kar vse leto...

Vendar pa to ne drži za vse. Terenska organizacija IRČA VAS je izlema. Obiskali smo jo in zvedeli mnogo zanimivega in lepega hkrati. Kar prisluhnimo. Saj ni važno, s kom smo govorili, pomembnejši so odgovori.

—KAKO JE Z VAŠIMI MNOZICAMI SESTANKI?

smo vprašali najprej. »Lepo!« so nam odgovorili. »Vprašanja sestankov pri nas sploh ni!« — »Zakaj?« smo bili začuden, »Zato, ker so naši sestanki zanjivji in kratki. Ljudje zvedo na njih vse, kar jih zanima. Pogovorimo se o zunanje-političnih dogodkih, o notranji politiki in gospodarstvu, skratka o vsem jedrnatih, a kratko.«

—Povejte nam kaj več o tem...

—Terenski odbor je pripravil letos razlagi zakona o pokojninh. Priredili smo predavanje o kmetijstvu in dve predavanji iz zdravstva. Razložili smo članom razne ostale nove zakone. Pri vsem tem posvečamo največ pozornosti temu, da je predavanje ljudem razumljivo, torej kar najbolj preprosto podano. Vedno se pogovorimo s predavatelji in

jih na to opozorimo. Uvajamo tudi nov, višji tip sestankov.

Sestanke sklicemo brez dnevnega reda. Ljudje postavljajo vprašanja, ki jih zanjamajo in si jih sami ne znamo razložiti. Ko bi le slišali, koliko raznih zadev zanima naše ljudi! Od najbolj neznanih do najpomembnejših. Vse to jim skušamo pojasnit in prav zaradi tega so naši sestanki zanjivji.

Toda nimamo le sestankov; teh je največ v jeseni in pozimi, ko preneha kmečko delo na polju. Cez leto pripravljamo proslave pomembnejših dñi, kot so dan žena, 1. maj, dan borca, praznik republike in tako dalej. SZDL daje predvsem pobudo za proslave, pripravlja jih pa skupno z Zvezo borcev in mladino. Kljub temu, da nimamo primernega prostora, so naše proslave lepe in dobr obiskane. Ljudje so zadovoljni.

Kot posebno točko dnevnega reda

sme načeli vprašanje Roze Matoh. Svoječasno smo jo sprejeli v naši terenski organizaciji v članstvo SZDL. Ker je kljub temu, da je postala članica SZDL, nadaljevala s svojim zagrizenjem proti ljudskim delovanjem in se pred kratkim zagovarjala zato tudi pred sodiščem, smo jo izključili.

—Kaj delate zdaj?

—Pripravljamo se na občni zbor na volitve novega vodstva SZDL, ki bodo ta in prihodnji mesec. Pogovorili se bomo o uspehih in napakah našega dela. Tudi zdaj bomo izvolili takšno vodstvo, ki bo kljub težavam znalo voditi organizacijo vsaj tako, če ne še bolje kot doseganje!

Tako smo končali razgovor v terenski organizaciji Irča vas. Kratke pomene postavljajo na laž pogostne trditve, da se v SZDL ne da delati. Vodstva ostalih terenskih organizacij naj se zamislijo nad tem, kar so nam povedali tovarisi v Irči vasi, ki nimajo nekaterih najosnovnejših pogojev, pa so navzlič temu naredili več kot vse ostale organizacije, a se pogovarjajo celo o tem, da bodo delo še zboljšali!

Motomehanizirani odred JLA je 17. novembra proslavil svojo dveletnico. Tega dne, pred duevema letoma, je 44 vojakov, podoficirjev in oficirjev Jugoslovanske ljudske armade z letali odletelo iz Beograda v Abu Sueir pri Ismailiji kot predhodnika Odreda JLA, čigar glavnina se je izkrcala v Port Saidu 29. novembra 1956. Skupaj z vojaškimi četami Indije, Indonezije, Kanade, Brazilije, Kolumbije, Norveške, Svedske, Danske in Finske, se je Odred JLA vključil v sestav Unefa, ki je dobil nalogo, da ščiti mejo med Egiptom in Izraelom.

Po prihodu v Egipt je Odred kot najmočnejši in najstevilnejši kontingen v Unefu dobit načelno nalogo, da dejstruje ob ščitih potencialnih komunikacijskih od Suezovega prekopa čez Sinajsko puščavo. V pičih

štirih mesecih je obvladal nad 200 kilometrov poti, premagujoč številne ovire, minsko potjo, porušene komunikacije, mine, puščavski živi peseck itd. Brez vsake dokumentacije o minskih poljih je inženirska enota Odreda med El Kantaro in El Arišem razminala 25 minskih polj in izkopala okrog 800 min vseh vrst.

Naš Odred je večkrat dobil priznanje od komande Unefa za zvestvo službo v prizadevanjih za mir. Vsi njegovih pripadniki so odlikovani z medaljo Unefa.

V počasnosti proslavite dveletnice je komandant Odreda, narodni heroj podpolkovnik Jože Ožbolt, priredil 17. novembra v glavnem tabortoru pri El Arišu sprejem. Na sprejemu so bili načelniki komande Unefa polkovnik Riki in predstavniki vseh tujih čet.

nam močno nagaja. Vse množične sestanke imamo v gostilniški sobi, ker drugačne primerne prostore nima. Prav tako imamo tam proslave v deževnih dneh poleti ter v jeseni in pozimi. Primerne prostore na našem terenu žal ni. Občina nam je pred leti predložila načrt gradnje manjše stavbe. V njej je bil predviden tudi trgovski lokal. Načrt pa ni predvideval najnajnešega prostora za množične sestanke.

Bila je predvidena le manjša sejna soba, v katero bi bilo mogoče stisniti največ 20 ljudi. Zato so člani načrt zavrnili. Najbrž leži pozabljeno v kakšni miznici na občini. Mislimo, da bo treba to, za nas zelo pereče in pomembno vprašanje prej ali sicer registrirati. Politično in kulturno delo bi

Več skrbi obrtništvu

(Nadaljevanje in konec)

Druženje činitelj, ki po mojem mnenju močno nasprotuje uveljavljivosti obrtnih zbornic, je nejasnost in nezadostna dovršenost naših zamisli socialistične preobrazbe obrti, nejasnost v pojmovanju, v kateri smeri naj se ustvarja moderna mreža socialističnih gospodarskih organizacij v okviru obrtništva.

Se vedno naletimo pri nas na mnenja, da je naše obrtništvo nekakor nerazvita, zastala gospodarska panoga, ki bo prenehala oziroma propagala z razvojem moderne industrije in da je z ozirom na to škoda dajati sredstva in napore za razvoj obrtništva. Podebna gledišča so popoloma napačna, in to več strani. Napačna so predvsem s strani neke se vedno nezadostno razvite države, kot je naša, v kateri bo obrtništvo še vedno odigravalo eno najvažnejših vlog. In drugič je to napako gledanje tudi s perspektive splošnega razvoja. Resnica je, da sodobna industrija odpravlja cele obrtniške panoge, toda resnica je tudi, da ima sodobno življenje nove potrebe, ki potrebujejo nove uslove in nove obrtne panoge.

Sodelovanje privavnih obrnikov s socialističnim gospodarstvom

Ni naš namen, da administrativno ukinemo privatni sektor obrti. Imamo pa cilj kot socialistično skupnost, da postopoma odpravimo vse ostanki eksploatacije tujih delovnih sil, tudi na področju obrtništva. A to bomo lahko storili tam, kjer bo močnejši socialistični sektor v obrtništvu in kolikor bo ta sposobnejši, da pride v razne oblike sodelovanja z individualnimi obrtniki. Vsa naša aktivnost v izgradnji obrtništva in urejevanju družbenih odnosov na področju obrtništva mora izhajati iz te naše nalage in cilja.

Samo v tej smeri se lahko, po mojem mnenju, oblikujejo in razvijajo v naši državi

»ŽITO«

trgovsko in predelovalno podjetje LJUBLJANA nudi vse vrste mlečnih izdelkov po konkurenčnih cenah. Vse izdelke dobite v naših skladališčih v Novem mestu — Ljubljani — Kranju in Lesčah.

TRGOVSKO PODJETJE »TOBAK«
L J U B L J A N A
prodaja in imena zalogi vse vrste cigaret, tobacnega pribora in priznane vlagalice tovarne Orden iz Osiljka

AVTOOBNOVA

LJUBLJANA
Generalni remont avtomobilov Ljubljana
Izvršuje vsakovratno popravila avtomobilov — Izdeluje nadomestne dele in ležaje iz rdeče kovine za Diesel motore — Preizkuša Diesel tlacičke in šobe — Brusi vse vrste motornih gredi, blokov, glav in podobno.

Pojavlja se potrebe po novih uslugah in novih obrtnih obratih

razne oblike obrtnih zadrug. Te zadruge ne morejo biti nekaka kolektivna privatna organizacija, ker bi to v tem primeru izgledalo tako, kot da se odpirajo vrata kapitalističnemu razvoju obrti v naši državi. Zadruge so koristne in potrebne, toda one so lahko samo oblika kooperacije individualnih obrtnikov z našim socialističnim gospodarstvom. Oblika, ki oskrbuje socialistično razširjeno reproducijo v obrtništvu.

Ako imamo vse to pred očmi, tedaj je jasno, da se morajo občine manj baviti z raznimi administrativnimi ukrepami v okviru obrtne proizvodnje, kar ima velikokrat slabe ekonomske posledice, ker ne dosegajo tistega družbeno-političnega učinka, katerega se pričakuje od njih. Po mojem mnenju je neobhodno potrebitno, da občine kakor tudi vsa naša družbenba skupnosti preidejo na reševanje teh problemov, in sicer z gotovim materialnim planom, kakor tudi z gotovo družbeno-ekonomske perspektivo, kar bo omogočilo akcijo vseh socialističnih činiteljev na tem področju, ter to, da bodo akcije ljudskih odborov in občin zasnovane na dočasnem orientaciji in za daljšo dobo.

Skrb za kadre v obrti

Nadalej bi želel dodati, da se strinjam z mišnjem, ki je bilo izrazeno v referatu in v razpravi, da je treba podveti ustrezne ukrepe v zveznem planu in zveznih predpisih, s katerimi se bo olajšalo delo socialističnega obrtništva. V tem smislu bo zvezni izvršni svet pozitivno predelal in preštiral predloge, ki so bili tutuk podani.

Razumljivo je, da bo s tem tudi obrtnim zbornicam dana večja možnost za uveljavitev.

S tem prehajam na tretji faktor, ki vpliva na razvoj obrtništva in obrtnih zbornic, to je subjektivno orientacija samih zbornic. Vsi vemo, da se sedanje naše obrtne zbor-

nice razvile iz nekdanjih profesionalnih zbornic, katerih naloga je bila povsem drugačna, kar je danes Klub temu, da so danes postavljene pred zbornice povsem druge naloge, katere že z uspehom rešujejo, vseeno ne moremo reči, da je vpliv starega načina že popolnoma okrnjen. Da bi obrtne zbornice in njihova zveza šli v korak z razvojem in napredkom našega socialističnega gospodarstva in s potrebnimi našimi družbami za obrtnimi uslugami, je potrebno, da postanejo v čim večji meri socialistično ekonomsko-politična organizacija. V tem smislu je potrebno, da obrtne zbornice postanejo važen faktor pri planiranju obrtne proizvodnje, oziroma razvijanju obrtniških kapacetov, pri tem pa je potrebno, da so v tem povezani z ljudskimi odbori in občinami in s posemno zainteresiranimi družbenimi organizacijami. In končno je potrebno, da zbornice z ljudskimi odbori še aktivne in konkretne vodijo evidentno in skrb okoli kadrov za to gospodarsko panogo.

Za 800.000 dinarjev kazni!

Trgovine, poslovalnice kmetijskih zadrug, poslovodje in mesarji občutno kaznovani zaradi špekulacij, prekrškov in nespoštovanja dogovorjenih oziroma določenih cen

Kakov vojaki, ki so se prestraili streljanje na fronti so videti. Še bolj pa so podobni dezerterji, ki so pobegnili, preden se je boj prifel. Pobegnili so iz vrst tistih, ki se borijo. Oddaljili so se od večine.

Spet bomo govorili o cenah. Najbrž ne zadnjikrat. Vrsta ljudi, meštarji bi jim lahko rekli, preti, kaj ljudje, znova nagaja in škoduje. Dvigajo cene in iščejo zasluzek. Zasluzek na ramen potrošnika. Vseh mogočih zvijač se poslužujejo pri tem.

Izgovarjajo se in bi bili radiči. Boljše je manjše zlo kot veliko, to je njihov najpopolnejši izgovor in opravičilo.

Dogovorjene so odkupne cene za živilo in prašiče. Cene najvažnejših prehranbenih proizvodov so določene. Javnost je bila na vse to opozorjena. Klub temu ima tržna inšpekcijska polne roke dela.

Trinajst gospodarskih organizacij in šestnajst uslužbenecov je bilo kaznovanih. Gospodarske organizacije s skupno 711 tisoč dinarjev, 16 uslužencev pa s 75 tisoč dinarji kazni.

Vrsta je dolga in grehi se ponavljajo. Mesarji, Brestanica je odkupovala goveda in prašiče ter pri tem prekorakovala odkupne cene. Podjetje je kavčevalo s 50 tisoč dinarjev, upravitelj, upravitelj 5 tisoč dinarji kazni.

V Kmetijski zadrugi Podborea je se zagresili dva prestopka. Pri odkupu živilne so prekorakali dogovorjeno odkupno ceno, razen tega pa tudi presegli dovoljene kalkulativne stroške ojačanja. Zadruga je kaznovana s 50.000 dinarjev, poslovodja A. S. s 5000 dinarji kazni. Razen tega je bilo zadrugi odvzetih 13.413 dinarjev premoženske koristi, ki je ustvarila takšno prodajo. Način je bila zadruga ustvarila z nedovoljenim zvišanjem cene mokre kratek in težko prislužene dinarje.

Zakaj je meseč tako drag? — se pogovorja vprašajoči potrošniki, delavci, tovarnari in delavnic, uslužbenici, kratko malo vsi delajoči na jeziku. Pri tem pa poslagajo globoke v potrošnikov, žep in mu dobesedno kratek in težko prislužene dinarje.

Zakaj je meseč tako drag? —

— se pogovorja vprašajoči potrošniki,

delavci, tovarnari in delavnic, uslužbenici, kratko malo vsi delajoči na jeziku. Zakaj je pri nas dražje kot drugod, se vprašajoči marsikaj. Danes smo način del odgovora in lahko kratek in jednostavno odgovorimo.

Zato, ker se med nami še nista

zadruga ustvarila z nedovoljenim zvišanjem cene mokre kratek in težko prislužene dinarje.

Zakaj je meseč tako drag? —

— se pogovorja vprašajoči potrošniki,

delavci, tovarnari in delavnic, uslužbenici, kratko malo vsi delajoči na jeziku. Zakaj je pri nas dražje kot drugod, se vprašajoči marsikaj. Danes smo način del odgovora in lahko kratek in jednostavno odgovorimo.

Zato, ker se med nami še nista

zadruga ustvarila z nedovoljenim zvišanjem cene mokre kratek in težko prislužene dinarje.

Zakaj je meseč tako drag? —

— se pogovorja vprašajoči potrošniki,

delavci, tovarnari in delavnic, uslužbenici, kratko malo vsi delajoči na jeziku. Zakaj je pri nas dražje kot drugod, se vprašajoči marsikaj. Danes smo način del odgovora in lahko kratek in jednostavno odgovorimo.

Zato, ker se med nami še nista

zadruga ustvarila z nedovoljenim zvišanjem cene mokre kratek in težko prislužene dinarje.

Zakaj je meseč tako drag? —

— se pogovorja vprašajoči potrošniki,

delavci, tovarnari in delavnic, uslužbenici, kratko malo vsi delajoči na jeziku. Zakaj je pri nas dražje kot drugod, se vprašajoči marsikaj. Danes smo način del odgovora in lahko kratek in jednostavno odgovorimo.

Zato, ker se med nami še nista

zadruga ustvarila z nedovoljenim zvišanjem cene mokre kratek in težko prislužene dinarje.

Zakaj je meseč tako drag? —

— se pogovorja vprašajoči potrošniki,

delavci, tovarnari in delavnic, uslužbenici, kratko malo vsi delajoči na jeziku. Zakaj je pri nas dražje kot drugod, se vprašajoči marsikaj. Danes smo način del odgovora in lahko kratek in jednostavno odgovorimo.

Zato, ker se med nami še nista

zadruga ustvarila z nedovoljenim zvišanjem cene mokre kratek in težko prislužene dinarje.

Zakaj je meseč tako drag? —

— se pogovorja vprašajoči potrošniki,

delavci, tovarnari in delavnic, uslužbenici, kratko malo vsi delajoči na jeziku. Zakaj je pri nas dražje kot drugod, se vprašajoči marsikaj. Danes smo način del odgovora in lahko kratek in jednostavno odgovorimo.

Zato, ker se med nami še nista

zadruga ustvarila z nedovoljenim zvišanjem cene mokre kratek in težko prislužene dinarje.

Zakaj je meseč tako drag? —

— se pogovorja vprašajoči potrošniki,

delavci, tovarnari in delavnic, uslužbenici, kratko malo vsi delajoči na jeziku. Zakaj je pri nas dražje kot drugod, se vprašajoči marsikaj. Danes smo način del odgovora in lahko kratek in jednostavno odgovorimo.

Zato, ker se med nami še nista

zadruga ustvarila z nedovoljenim zvišanjem cene mokre kratek in težko prislužene dinarje.

Zakaj je meseč tako drag? —

— se pogovorja vprašajoči potrošniki,

delavci, tovarnari in delavnic, uslužbenici, kratko malo vsi delajoči na jeziku. Zakaj je pri nas dražje kot drugod, se vprašajoči marsikaj. Danes smo način del odgovora in lahko kratek in jednostavno odgovorimo.

Zato, ker se med nami še nista

zadruga ustvarila z nedovoljenim zvišanjem cene mokre kratek in težko prislužene dinarje.

Zakaj je meseč tako drag? —

— se pogovorja vprašajoči potrošniki,

delavci, tovarnari in delavnic, uslužbenici, kratko malo vsi delajoči na jeziku. Zakaj je pri nas dražje kot drugod, se vprašajoči marsikaj. Danes smo način del odgovora in lahko kratek in jednostavno odgovorimo.

Zato, ker se med nami še nista

zadruga ustvarila z nedovoljenim zvišanjem cene mokre kratek in težko prislužene dinarje.

Zakaj je meseč tako drag? —

— se pogovorja vprašajoči potrošniki,

delavci, tovarnari in delavnic, uslužbenici, kratko malo vsi delajoči na jeziku. Zakaj je pri nas dražje kot drugod, se vprašajoči marsikaj. Danes smo način del odgovora in lahko kratek in jednostavno odgovorimo.

Zato, ker se med nami še nista

zadruga ustvarila z nedovoljenim zvišanjem cene mokre kratek in težko prislužene dinarje.

Zakaj je meseč tako drag? —

— se pogovorja vprašajoči potrošniki,

delavci, tovarnari in delavnic, uslužbenici, kratko malo vsi delajoči na jeziku. Zakaj je pri nas dražje kot drugod, se vprašajoči marsikaj. Danes smo način del odgovora in lahko kratek in jednostavno odgovorimo.

Zato, ker se med nami še nista

zadruga ustvarila z nedovoljenim zvišanjem cene mokre kratek in težko prislužene dinarje.

Zakaj je meseč tako drag? —

— se pogovorja vprašajoči potrošniki,

delavci, tovarnari in delavnic, uslužbenici, kratko malo vsi delajoči na jeziku. Zakaj je pri nas dražje kot drugod, se vprašajoči marsikaj. Danes smo način del odgovora in lahko kratek in jednostavno odgovorimo.

Zato, ker se med nami še nista

Pred praznikom Armade

(Nadaljevanje s prve strani)

Nad našo deželo so se v tem povojnem razdobju nekajkrat pokazali temni oblikov vojne nevarnosti. Tako stane je pred celotni sestav Armade postavilo nujno dolžnost, da podvoji svoje napore v vežbanju in v vseh drugih armadnih dejavnosti. Celotni sestav Armade je do umel stanje, kot en sam mož je sprejel naloge in delal brez poščitka dan in noč.

Naši povojni manevri in vežbe so pokazali, da so naši aktivni starešini in rezervni, ki so pri tem sodelovali, dočela sposobni na vseh stopnjah, da spremo izvedeno vodijo svoje enote.

Naš narod je pozorno spremjal razvoj in napredok svoje Armade. Dobil je popolno zaupanje vanjo. Zato je lahko umirjeno in brez nervoz (čeprav s hudim ogorčenjem) spremjal situacijo tistih hudih klevet in napadov na Jugoslavijo. Nadaljeval je z svojo socialistično graditvijo, globoko prepirčan, da je njegova Armada, nad vse zvesta koristim dežele, pripravljena in sposobna, da v vsaki situaciji stopi hrabro in odločno na njen branik. Njena moč in ljubezen do domovine sta ji za povračilo pridobil še večjo ljubezen njenega naroda, ki se je zavedal nene miroljubne vloge — budnega čuvanja mirnega in svobodnega razvoja naše socialistične republike.

Naša Armada je velika šola vseh njenih pripadnikov. V nji vlada polna idejna enotnost njenega celotnega sestava. Počitna aktivnost njenih pripadnikov je zelo živahna. Iz ... dan se krepi socialistična zavest, strokovna usposobljenost in fizična sposobnost njenih pripadnikov.

Po rednih učnih urah moralno-politične vzgoje in izobraževanja je zajet celotni sestav Armade. Organizirani so in redno delujejo tečaji in seminarji iz marksističnega izobraževanja starešin. Vojaki so razen rednega dela v moralno-politični vzgoji vsak dan obveščeni o najvažnejših dogodkih doma in svetu. Kulturno-zabavno življenje je vsestransko, množično in zelo razvito. Vojaki redno gledajo kino predstave, večkrat pa tudi gledališke. Zlasti je razvita športna in fizkulturna aktivnost, s katero vojaki izpoljujejo svoj prosti čas. Cilj vse te aktivnosti je oblikovanje zavednih in družbeno aktivnih državljanov naše socialistične skupnosti!

V naši Armadi je posebno velika skrb posvečena razvijanju medsebojnih odnosov, tako v starešinskem sestavu, kot in odnosu starešini do vojakov. Osnova naših odnosov je naša socialistična družba in odnos, ki vladajo v njej. Naši odnosi temeljijo na medsebojnem zaupanju, tovarištvi, na medsebojnem razumevanju, korektnosti in veliki skrbi za človeka, ki pri nas predstavlja neprečenljivo vrednost. Taki odnosi, nad katerimi bedimo kot mati nad otrokom, predstavljajo mimo drugega temelj moral-

no-politične enotnosti naše Armade. Hkrati s tem se bomo za čvrsto vojaško disciplino, prečrto z razumevanjem in zavestjo, ki pa nikoli in v ničemer ne sme zmanjšati ali skvariti dostenjavnosti človeka. Brez takih odnosov in take discipline bi naša Armada ne bila to, kar je.

Kakor v vojni, tako je tudi sedaj v miru naša Armada z neštečimi nitmi vezanih s svojimi narodom. Ta povezanost se krepi že dneva v dan, vzporedno z našim vsestranskim in kipečim družbenim in ekonomsko-političnim razvojem.

Znano je, da so pripadniki Armade sodelovali posredno ali neposredno v vseh političnih pa tudi v pomembnejših gospodarskih dejavnostih naše dežele in tako v možnih mehj doprinesli svoj delež socialistični Izgradnji dežele. Ta aktivnost se je izražala v številnih in raznovrstnih oblikah (udeležba Armade pri neposredni obnovi dežele, graditev velikih objektov v prvem Petletnem planu, ljudska posojila, ustanavljanje zadrug, volitve v razne organe upravljanja, neposredna udeležba v organih občinstva itd.).

Delo in aktivnost pripadnikov Armade v političnem in družbenem življenju dežele ima izredno velik pomen za krepitev vezi in enotnosti med ljudstvom in Armado. Mi smo ljudska armada in smisel našega obstajanja je svoboda, neodvisnost naše države in zavarovanje nadaljnega razvoja naše socialistične družbe. Ta enotnost ljudstva in Armade je izpravila svojo vrednost tako v vojni kakor pa v miru, zlasti v dobi besnih napadov na našo državo od 1948 do 1953. Ni še dolgo, kar je naša država spet izpostavljena strahotni, brezobzirni in obrekovalni kampanji dežel socialističnega tabora. S skupnimi napori smo prebrodili mnogo hudih težav in izšli iz njih kot zmagovalci. In tako bo tudi tokrat. Branili smo in branljivo napredno in pravljivo stvar. Nepremagljiva pravica je na naši strani. Zmagali bomo tudi tokrat. Sedaj, kakor doslej, nam ne bo žal naparov, kadar gre za tako velike stvari, kakor so načela, ki jih branimi. Naša Armada si je v hudih borbah pridobila visoke kvalitete, berbernost, vztrajnost, trdrovratnost, tovarištvo in moralno-politično enotnost. Spriča teh kvalitet je skupaj s svojim ljudstvom v borbi za neodvisnost nepremogljiva. Zvesti in globoko zahvalni svojemu narodu smo vedno bliži z njim, in zanj bomo živel in, če bo treba, tudi umrli.

Varovali bomo z vsemi silami, da zadnjega diha, s krvjo izvujevamo svobodo in tako omogočili mirno, svobodno graditev naše socialistične Republike, hkrati pa bomo gojili prijateljstvo na enakopravnih osnovah z vsemi delodajali v ljudstvu sveta.

Naj živi JLA na čelu s svojim vrhovnim komandanom tovarišem Titom!

Polkovnik
SIMO LIVADA

Samo kratek oddih je bil med pohodom, a že so se zbrali vaški otroci okrog prijaznih vojakov; fantički bi seveda radi vse vedeli in vse videli...

Drget moje puške

V strahu se sprašujem: ali bom zadel tistočko? Tako se vprašuje deset nas. Deset pogledov, uprtih predse.

Polnilo puške. Prsti so ne-ubogljivi, drhtijo. Miser samod od mraza? Nekje na levi ostro odjekne streli. In še eden...

Malce sem dvignil glavo; zdajci je ustrelil tovarš zraven mene. Pomerim, tudi jaz. Točka na muhi. Puška rahlo drgeta. Zaustavim dih... ne vidim ničesar, le točko in vrh muhe. Potegnem petelin... Začutil sem sunek v rame, cev je skočila kvišku. Stročica je

vrota, na vrhu sajasta. Tovariš poleg mene mi nasmigne:

»Krčeni smo...«

Drug drugemu se smehljava. Desetar stoji za nama, zato sva oba bolj samozavestna. On svetuje:

»Mirno, tako, kakor smo...«

Naprej nisem slišal. Salve so se vrstile. Sesli naboj... sedmi. Končano! Počasi vstajamo. Eden si popravlja pas, drugi kapo. Gledam naprej, kjer kažejo zadetke. Prvi dober, drugi tudi. Tretji je zgršil. Potim se. Se ena tarča, potem mo... Skušam se umiriti, pa ni

mogoče. Malce sem živčen. Povazovalec upira palico v mojo tarčo. Dvigne palico kvišku. Štejem. Ne morem ustaviti veselja sprošča uspeha. Stekel bi naprej čez led in sneg. Tam so luknje od mojih nabrojev...

Vojak Petar Ljubljanec

TUDI PRI VOJAKIH SE SMEJEMO

ODVISNO OD MARŠA

Po daljšem maršu vpraša komandir med počitkom vojakov:

»Stev, koliko tehta puškom-trajez?«

»Ja, tovaris kapetan, težina je odvisna od dolžine marša...«

PAZLJIVOST JE PRVA

»Zakaj pa ne podravljate?«

»Nitsem vas vidiel, tovaris ... bil sem nekaj zamislen.«

»Bodi bolj pazljiv pa se ti kaj takega ne bo več zgodi.«

»Razumem, tovaris kapetan. Prav res: če bi bil bolj pazljiv, ona ne bi poročila drugega.«

JOVO IN MODA

»Kadar si prej prišel iz mestna, je vedno mučila vrto-glavica. Sedaj pa nič več ne

toči. Si se podravljate?«

»Naa, podravil se nisem, le vročka za vrtoglavico ni več.«

»Kako to?«

»Več, prej so ženske nosile take oblike, da so jim poudarjale vrsto krivlja. Sedaj pa nosijo s seboj več živali: nobenih krivlja, pri meni pa nobenih vrtoglavice.«

Petonski sputnik

Neki ameriški strokovnjak je dejal: »Rusi bodo verjetno pred nam izstrelili svoj umetni 50 kg težki satelit na Luno. Vemo tudi je vse zanesljivih virov, da dokončujejo velikanski načrt: 5 ton težki sateliti skupina Medjimurske brigade, ki nam je prednapako: včasih je tako priskuten kakor trobenta zutrait.«

KDO VEC VE

Po svoji razlagi negotovi desetar vojak:

»Tovariši, bi rad kateri ka-vraščal.«

»Tovariš desetar, kaj ste nam hoteli razložiti?«

Pravljivost je prva

Nekti ameriški strokovnjak je dejal: »Rusi bodo verjetno pred nam izstrelili svoj umetni 50 kg težki satelit na Luno. Vemo tudi je vse zanesljivih virov, da dokončujejo velikanski načrt: 5 ton težki sateliti skupina Medjimurske brigade, ki nam je prednapako: včasih je tako priskuten kakor trobenta zutrait.«

Nekti ameriški strokovnjak je dejal: »Rusi bodo verjetno pred nam izstrelili svoj umetni 50 kg težki satelit na Luno. Vemo tudi je vse zanesljivih virov, da dokončujejo velikanski načrt: 5 ton težki sateliti skupina Medjimurske brigade, ki nam je prednapako: včasih je tako priskuten kakor trobenta zutrait.«

Nekti ameriški strokovnjak je dejal: »Rusi bodo verjetno pred nam izstrelili svoj umetni 50 kg težki satelit na Luno. Vemo tudi je vse zanesljivih virov, da dokončujejo velikanski načrt: 5 ton težki sateliti skupina Medjimurske brigade, ki nam je prednapako: včasih je tako priskuten kakor trobenta zutrait.«

Nekti ameriški strokovnjak je dejal: »Rusi bodo verjetno pred nam izstrelili svoj umetni 50 kg težki satelit na Luno. Vemo tudi je vse zanesljivih virov, da dokončujejo velikanski načrt: 5 ton težki sateliti skupina Medjimurske brigade, ki nam je prednapako: včasih je tako priskuten kakor trobenta zutrait.«

Nekti ameriški strokovnjak je dejal: »Rusi bodo verjetno pred nam izstrelili svoj umetni 50 kg težki satelit na Luno. Vemo tudi je vse zanesljivih virov, da dokončujejo velikanski načrt: 5 ton težki sateliti skupina Medjimurske brigade, ki nam je prednapako: včasih je tako priskuten kakor trobenta zutrait.«

Nekti ameriški strokovnjak je dejal: »Rusi bodo verjetno pred nam izstrelili svoj umetni 50 kg težki satelit na Luno. Vemo tudi je vse zanesljivih virov, da dokončujejo velikanski načrt: 5 ton težki sateliti skupina Medjimurske brigade, ki nam je prednapako: včasih je tako priskuten kakor trobenta zutrait.«

Nekti ameriški strokovnjak je dejal: »Rusi bodo verjetno pred nam izstrelili svoj umetni 50 kg težki satelit na Luno. Vemo tudi je vse zanesljivih virov, da dokončujejo velikanski načrt: 5 ton težki sateliti skupina Medjimurske brigade, ki nam je prednapako: včasih je tako priskuten kakor trobenta zutrait.«

Nekti ameriški strokovnjak je dejal: »Rusi bodo verjetno pred nam izstrelili svoj umetni 50 kg težki satelit na Luno. Vemo tudi je vse zanesljivih virov, da dokončujejo velikanski načrt: 5 ton težki sateliti skupina Medjimurske brigade, ki nam je prednapako: včasih je tako priskuten kakor trobenta zutrait.«

Nekti ameriški strokovnjak je dejal: »Rusi bodo verjetno pred nam izstrelili svoj umetni 50 kg težki satelit na Luno. Vemo tudi je vse zanesljivih virov, da dokončujejo velikanski načrt: 5 ton težki sateliti skupina Medjimurske brigade, ki nam je prednapako: včasih je tako priskuten kakor trobenta zutrait.«

Nekti ameriški strokovnjak je dejal: »Rusi bodo verjetno pred nam izstrelili svoj umetni 50 kg težki satelit na Luno. Vemo tudi je vse zanesljivih virov, da dokončujejo velikanski načrt: 5 ton težki sateliti skupina Medjimurske brigade, ki nam je prednapako: včasih je tako priskuten kakor trobenta zutrait.«

Nekti ameriški strokovnjak je dejal: »Rusi bodo verjetno pred nam izstrelili svoj umetni 50 kg težki satelit na Luno. Vemo tudi je vse zanesljivih virov, da dokončujejo velikanski načrt: 5 ton težki sateliti skupina Medjimurske brigade, ki nam je prednapako: včasih je tako priskuten kakor trobenta zutrait.«

Nekti ameriški strokovnjak je dejal: »Rusi bodo verjetno pred nam izstrelili svoj umetni 50 kg težki satelit na Luno. Vemo tudi je vse zanesljivih virov, da dokončujejo velikanski načrt: 5 ton težki sateliti skupina Medjimurske brigade, ki nam je prednapako: včasih je tako priskuten kakor trobenta zutrait.«

Nekti ameriški strokovnjak je dejal: »Rusi bodo verjetno pred nam izstrelili svoj umetni 50 kg težki satelit na Luno. Vemo tudi je vse zanesljivih virov, da dokončujejo velikanski načrt: 5 ton težki sateliti skupina Medjimurske brigade, ki nam je prednapako: včasih je tako priskuten kakor trobenta zutrait.«

Nekti ameriški strokovnjak je dejal: »Rusi bodo verjetno pred nam izstrelili svoj umetni 50 kg težki satelit na Luno. Vemo tudi je vse zanesljivih virov, da dokončujejo velikanski načrt: 5 ton težki sateliti skupina Medjimurske brigade, ki nam je prednapako: včasih je tako priskuten kakor trobenta zutrait.«

Nekti ameriški strokovnjak je dejal: »Rusi bodo verjetno pred nam izstrelili svoj umetni 50 kg težki satelit na Luno. Vemo tudi je vse zanesljivih virov, da dokončujejo velikanski načrt: 5 ton težki sateliti skupina Medjimurske brigade, ki nam je prednapako: včasih je tako priskuten kakor trobenta zutrait.«

Nekti ameriški strokovnjak je dejal: »Rusi bodo verjetno pred nam izstrelili svoj umetni 50 kg težki satelit na Luno. Vemo tudi je vse zanesljivih virov, da dokončujejo velikanski načrt: 5 ton težki sateliti skupina Medjimurske brigade, ki nam je prednapako: včasih je tako priskuten kakor trobenta zutrait.«

Nekti ameriški strokovnjak je dejal: »Rusi bodo verjetno pred nam izstrelili svoj umetni 50 kg težki satelit na Luno. Vemo tudi je vse zanesljivih virov, da dokončujejo velikanski načrt: 5 ton težki sateliti skupina Medjimurske brigade, ki nam je prednapako: včasih je tako priskuten kakor trobenta zutrait.«

Nekti ameriški strokovnjak je dejal: »Rusi bodo verjetno pred nam izstrelili svoj umetni 50 kg težki satelit na Luno. Vemo tudi je vse zanesljivih virov, da dokončujejo velikanski načrt: 5 ton težki

PRED 22. DECEMBROM — DNEVOM JUGOSLOVANSKE LJUDSKE ARMADE

Partizanovi spomini

Pred Dnevom JLA smo občakali tovariša Miloša Jančiča-Nika, ki nam je povzel nekaj svojih partizanskih doživljajev. Rojen je bil leta 1914, v partizane je odšel leta 1942. Najdalj čas je bil v Siskovem bataljonu in v Cankarjevi brigadi. Bil je komisar divizijske, kasneje operativni kurir.

Do te borbe je prišlo iznada, zato mi je ostala najbolj v spominu.

Leta 1942 sem bil kurir v prvem bataljonu Cankarjeve brigade. Nahajali smo se pri Strekljevcu v Beli krajini, ko smo dobili nalog za premik prvega bataljona. Obvestiti

sem moral vod, ki je bil v zasedi, kam naj se premakne. Sto metrov pred mestom, kjer bi morala biti naša zaseda, sem naletel na bele, ki so bili le še 50 m od mene. Imel sem srečo, da so polegeli. Ustrelil sem enkrat proti njim in se umaknil po stazi nazaj. Beli so začeli streljati in teči za menoj. Imel pa sem spet srečo, da je bila v bližini šarpa in sem pod njenim zavetjem prisel do gozda.

8 poltnih vaj novomeške garnizije JLA: postrežba minometala zahteva urne, zanesljive in spretné borec

štveni načelnik Cankarjeve brigade; zdaj je rez. kapetan I. klase.

«Česa se najbolj spominjate iz let NOB? — smo ga vprašali.

Na pohodu proti Jelenovemu žlebu je bil naš prvi bataljon v predhodnici Cankarjeve brigade. Pri ovinku ceste pred Jelenovim žlebom je bil dan znak za počitek, patrula pa je šla še 100 m naprej. Strelji. Uzbura! Eden naših je bil laže ranjen. Tretja četa, v kateri sem bil tudi jaz, je zasedla položaj ob cesti. Tomšičeva in Gubčeva brigada sta nekaj metrov pred Italijani zasedli breg in začeli obkrovjevati Italijane. Mi smo čakali v zasedi. Gubci so po urri borbe pregnali Italijane s hribu. Bežali so proti cesti, kjer smo jih čakali mi. Vse tri brigade so zaplenile II mitraljezov, večje število pušk in municije, 2 radijski postaji, težke bacalce in več drugega materiala. Nata četa je uicla 2 Italijana. Italijanov je bilo mrtvih precej, največ na cesti pred nam. Nekaj jih je strmoglavilo v prepad pod cesto.

Učitelji in plesorji v tovarnah

V Vzhodni Nemčiji mora po novem učenem načrtu vsak dnevnik star nad 12 let, delati po en dan v industriji ali v kmetijstvu. Zdaj pripravlja ministrstvo za prosveto učni načrt, po katerem bodo morali dijaki učiteljice in pedagoški šoli prebiti 6 mesecev v tovarnah ali kmetijskih zadruhah in so sele potem lahko potrenji za profesorje oz. učitelje.

Novoletna številka

»Dolenjskega lista« bo izšla v povečanem obsegu v pondeljek, 29. XII.

Večerna zarja preliva vrhove dolenskih grlic. Lahna sapa sumi skozi krošnje dreves, ki so se kot velikani nagnile nad cestno. Na levo, strmo spodaj zbori. Mirna in poje svojo enolično pesem. Polna luna je vzplavala na nebo in s srebrno mesečino pokrila usnuto pokrajino. V daljavi vidim grozde svetlik, ki se kot veliki mali med nimir!

Odpeljala sva se dalje, za nam je ostal dolg most in velikanski nasip mi s svojim svetlikanjem vzbudi pozornost;

Ilustracija: vojak Miodrag Nikolic

vzvod akceleratorja. Avtomobil drvi vse hitreje nasproti svetlobi, ki trepetata v večerni meglji. Poročnikov obraz obseva blag nasmej in se potaplja v zagorelo polt z nekaj krepko začrtanimi gumami. Opazujem ga. In ko vse močneje slisjam glas razgibanje mladosti, pravi poročnik: »Vidiš vse to... A moja mladost... ostala jedalec. Globus otroške radosti je že davno obrnil svoje lice. Moje detinjstvo, hm... bilo je kakor razpenjen val...« Utrihnil je in čutim, da nerad odkriva svoje prav tako lepo kot težke spomnje. »Poglej, vsaka reka, kamen, sleherna dolina... to je moje detinjstvo.« Se opazil nisem, kdaj sva pri-

spet premisljam, kako bi bilo lepo, da sem tu, med njimi. Bil sem jezen sam nase, zakaj se nisem vprašal, kam grem. Moje sanjarjenje je prekinjal poročnikov krepki pa hkrati blagi glas in oči so mu zagorele v nenačin siju, ko je rekel: »No, od junija boš tudi ti lahko gradil! Nišem mogel razumeti.

»Dobil boš stroj in jutri na delo!« je dejal mirno, skrivojajoč svoje pravo navdušenje spročio mojega veselja. Bil sem srečen in vso noč sem premisljal o tej sreči.

Sedaj mi Mirna s svojim žuborenjem spet obuja spomine in priopoveduje svojo dolgo, zanesljivo zgodbo. Zgodbo o mla-

mošnjicah smo bili nastanjeni v precej prostorni stavbi osnovne šole. Ko smo se tam zbrali iz vseh brigad, se je konec novembra začel pouk, ki je trajal do devetega januarja 1944. leta, ko smo imeli izpito.

Bili smo razdeljeni na tri skupine in vsaka je imela posebni pouk, ker smo bili z različnimi nameni poslani v šolo. Ena skupina smo bili pešadiji, ena artilieri in ena minceri.

Se opazil nisem, kdaj sva pri-

spet premisljam, kako bi bilo lepo, da sem tu, med njimi. Bil sem jezen sam nase, zakaj se nisem vprašal, kam grem. Moje sanjarjenje je prekinjal poročnikov krepki pa hkrati blagi glas in oči so mu zagorele v nenačin siju, ko je rekел: »No, od junija boš tudi ti lahko gradil! Nišem mogel razumeti.

»Dobil boš stroj in jutri na delo!« je dejal mirno, skrivojajoč svoje pravo navdušenje spročio mojega veselja. Bil sem srečen in vso noč sem premisljal o tej sreči.

Sedaj mi Mirna s svojim žuborenjem spet obuja spomine in priopoveduje svojo dolgo, zanesljivo zgodbo. Zgodbo o mla-

mošnjicah smo bili nastanjeni v precej prostorni stavbi osnovne šole. Ko smo se tam zbrali iz vseh brigad, se je konec novembra začel pouk, ki je trajal do devetega januarja 1944. leta, ko smo imeli izpito.

Bili smo razdeljeni na tri skupine in vsaka je imela posebni pouk, ker smo bili z različnimi nameni poslani v šolo. Ena skupina smo bili pešadiji, ena artilieri in ena minceri.

Pouk smo imeli določne od sedme do dvajsete ure, potem smo odšli na kosilo in po kraju popoldanskem počitku smo nadaljevali s popoldanskim poukom. Zideli smo popolnoma po vojaškemu redu. Zdalo se nam je kar nekako čudno, da smo nastanjeni v primerno udobni stavbi, da lec od eksplozij granat in regliranja mitraljezov. Učili smo se marljivo, dobesedno požiral smo znanje.

Mi pešadiji smo imeli pouk iz taktike, poljske fortifikacije, strojevih pravil, branja zemljevidov, streljanja pa tudi politične predavateljev.

Od predavateljev se spominjam politične komisarje šole Milka Gorščka, ki nas je zelo nazorno poučeval o kapitalistični družbi, ki propada, in o novi družbi, ki se

poraja. Komandant šole je bil kapetan Bojan Adamčič (ne skladatelj), ki je bil komandir čete v starji jugoslovanski armadi in nam je ob vsaki priložnosti pripovedoval doživljaje iz svojega dotedanjega vojaškega življenja. Zato smo ga imeli zelo radi. Kapetan Adamčič (ob osvoboditvi je bil major) nam je predaval taktiko in poljsko fortifikacijo. Predavatelj o branju zemljevidov je bil major Malnarčič. Drugih se ne spominjam.

Med časom, ko je trajal pouk, nas je dvakrat obiskal komandant Glavnega štaba Slovenske generalaljant Franc Rozman-Stane. Na izpito devetega januarja je prišel tudi namestnik komandanta Glavnega štaba generalmajor Jaka Avšič. Ena skupina tovaršev je opravila izpite že pred tem, ko so imeli bolj odrejeni (nekatere pa so se sami javili) za odhod na Štajersko s Stirinjsko divizijo. V skupi-

